



Mahidol University

ข่าวสภาคณาจารย์
มหาวิทยาลัยมหิดล

<http://www.senate.mahidol.ac.th>



ISSN 0857-989 x ปีที่ 41 ฉบับที่ 9 เดือน ตุลาคม 2558



ผศ.ประจาดา สุริยันต์ รองประธานฯ คนที่ 2 พร้อมด้วยผู้แทนสมาชิกสภาคณาจารย์ วางพวงมาลาถวายราชสักการะพระบรมรูปสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก เนื่องในวันมหิดล วันที่ 24 กันยายน 2558 ณ อาคารศูนย์การเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา



สารจากประธานสภาคณาจารย์	2
การอุทธรณ์และร้องทุกข์	2
“...but I also want you to be a man” สอนนักศึกษาให้เป็นบุคคลที่ถึงพร้อม	5
ประชาสัมพันธ์	7
ภาพกิจกรรม	7
บรรณาธิการแถลง	8

สารจากประธานสภาคณาจารย์

โดย ศ.คลินิก นพ.วิรุณ บุญนุช



ผมได้ทำงานในฐานะประธานสภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดลมาจนครบวาระแล้ว ตั้งแต่วันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 - 5 พฤศจิกายน 2558

ขอแสดงความขอบคุณสมาชิกสภาคณาจารย์ทุกท่าน ที่ช่วยกันทำให้สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดลมีคุณค่าต่อมหาวิทยาลัย

ขอแสดงความขอบคุณต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัย ที่ช่วยสนับสนุนการทำงานของสภาคณาจารย์และรับฟังข้อเสนอแนะจากสภาคณาจารย์มาโดยตลอด

ผมขอให้การดำเนินงานต่างๆ ของสมาชิกสภาคณาจารย์ชุดใหม่ประสบความสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณคณาจารย์และบุคลากรทุกภาคส่วนของมหาวิทยาลัย ที่ช่วยกันจรรโลงมหาวิทยาลัยให้เจริญก้าวหน้าไปสู่ World Class University ต่อไป

งาน

งาน

การอุทธรณ์ และ ร้องทุกข์

โดย อ.ดร.ธิตติคม พัวพันธ์สวัสดิ์
กรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์
ประเภทตัวแทนข้าราชการตำแหน่งวิชาการ



เนื่องจากวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยมหิดลใกล้จะหมดลง ผู้เขียนในฐานะของกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ ขอนำเสนอบทบาทหน้าที่รวมถึงวิธีการได้มาของกรรมการชุดนี้

อุทธรณ์และร้องทุกข์ต่างกันอย่างไร

เมื่อมีเรื่องร้องเรียนเกิดขึ้นมหาวิทยาลัยจะมีการตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริง กรรมการสอบสวน และมีการพิจารณาลงโทษโดยกรรมการจรรยาบรรณและวินัย การอุทธรณ์ คือการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยโดยทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้ตนเองได้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นธรรมอย่างไร พร้อมลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์ ยกเว้นในกรณีที่ข้าราชการถูกคำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ให้ไปใช้สิทธิอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547

การร้องทุกข์ กระทำเมื่อเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจ เนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยทำเป็น

หนังสือร้องทุกข์ลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์ และต้องประกอบด้วยสาระสำคัญที่แสดงข้อเท็จจริงและปัญหาของเรื่องให้เห็นว่าตนเองไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำ หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาอย่างไร และความประสงค์ของการร้องทุกข์ (ต้องการให้มีการดำเนินการแก้ไขอย่างไร) ส่วนนี้สำคัญนะครับผู้ร้องทุกข์หลายรายเมื่อร้องทุกข์มาแล้วมักจะลืมเขียนว่าอยากให้มีการแก้ไขอย่างไร

การอุทธรณ์และร้องทุกข์กระทำได้สำหรับตนเองเท่านั้น ไม่สามารถดำเนินการแทนผู้อื่นหรือมอบให้ผู้อื่นดำเนินการแทนได้โดยให้ดำเนินการภายใน 30 วันหลังจากได้รับทราบคำสั่งลงโทษหรือรับทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

เมื่อมีทุกข์

เมื่อมีเรื่องอันเป็นเหตุให้เกิดทุกข์ให้ดำเนินการหาข้อบังคับ ประกาศ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวของมหาวิทยาลัย ส่วนงานรวมถึงมติของภาควิชา โดยดูว่าข้อกำหนดอันเป็นเหตุแห่งทุกข์นั้นขัดกับข้อบังคับ หรือประกาศของมหาวิทยาลัยหรือไม่ เช่น

นาย ก. รู้สึกคับข้องใจว่าได้ผลประเมินระดับ ดี แต่ได้ขึ้นเงินเดือนน้อย นาย ก. ควรไปหาประกาศหรือข้อบังคับของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือน รวมถึงประกาศของส่วนงานที่กำหนดกรอบร้อยละของการเลื่อนเงินเดือน มาเพื่อศึกษาในเบื้องต้น ว่าส่วนงานได้ทำตามประกาศหรือไม่

นาย ข. คับข้องใจว่าทำไมภาควิชาของตนเองให้เซ็น PA เปล่าๆ ที่ยังไม่ได้กรอก รวมถึงไม่เคยรู้ว่าผลการประเมินของตัวเองได้ระดับใด นาย ข. ควรไปหาข้อบังคับมหาวิทยาลัยมทิดลว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการการประเมินผลการปฏิบัติงาน มาศึกษาในเบื้องต้นว่าผู้บังคับบัญชาไม่ได้ดำเนินการตามข้อบังคับอย่างไร

การดำเนินการร้องทุกข์

เมื่อดำเนินการปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชาอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์แล้ว ไม่ได้รับคำชี้แจงหรือคำชี้แจงไม่เป็นที่พอใจ ให้ร้องต่อผู้บังคับบัญชาระดับที่เหนือกว่าขึ้นไปตามลำดับชั้นจนถึงอธิการบดี และสุดท้ายส่งมายังประธานกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์

ตัวอย่างเช่น นาย ค. ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมในการประเมินผลการปฏิบัติงานจากหัวหน้าภาควิชา นาย ค. ควรดำเนินการตามขั้นตอนคือ

- เข้าพบเพื่อปรึกษาหารือ หรือทำหนังสือให้หัวหน้าภาคชี้แจง ในกรณีที่ไม่ได้รับคำชี้แจงให้ทำหนังสือทวงถาม

- ถ้าไม่ประสงค์จะปรึกษาหารือ ไม่ได้รับคำชี้แจงหรือคำชี้แจงไม่เป็นที่พอใจ สามารถทำหนังสือร้องทุกข์ไปยังหัวหน้าส่วนงานได้โดยตรง หัวหน้าส่วนงานจะดำเนินการแก้ไขในเบื้องต้น ถ้าไม่ได้รับคำชี้แจงให้ทำหนังสือทวงถามเช่นกัน ระหว่างนี้อาจปรึกษากฎการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของสภาอาจารย์ หรือประธานสภาอาจารย์ของส่วนงาน

- ในกรณีที่ไม่ได้รับคำชี้แจงหรือคำชี้แจงไม่เป็นที่พอใจจากหัวหน้าส่วนงาน ให้ทำหนังสือร้องทุกข์ไปยังอธิการบดี ซึ่งจะมอบหมายให้รองอธิการบดีดำเนินการไต่ถามข้อพิพาท ในขั้นตอนนี้ อาจปรึกษากฎการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของสภาอาจารย์

- เมื่ออธิการบดีดำเนินการเรียบร้อยแล้ว นาย ค. ยังไม่พอใจสามารถดำเนินการร้องทุกข์ไปประธานกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์

คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์จะไม่รับเรื่องของท่านไว้พิจารณาถ้าไม่ได้มีการร้องทุกข์ตามขั้นตอน เช่น

- คับข้องใจจากการบริหารงานของคณบดีแล้วมายื่นเรื่องที่คณะกรรมการฯ คณะกรรมการฯ ไม่สามารถรับเรื่องของท่านได้เนื่องจากเรื่องยังไม่ได้ผ่านการพิจารณาของอธิการบดี

- ยื่นหนังสือพร้อมกันทั้งที่อธิการบดี และคณะกรรมการฯ ทางคณะกรรมการฯ ไม่สามารถรับเรื่องของท่านได้เนื่องจากการพิจารณาของอธิการบดีไม่แล้วเสร็จ

ที่มาและวิธีการเลือกกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์

ด้วยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2550 มาตรา 24 (19) กำหนดให้สภามหาวิทยาลัย แต่งตั้งคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ ประจำมหาวิทยาลัย เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเรื่องอุทธรณ์และเรื่องร้องทุกข์ พร้อมเสนอความเห็นและข้อวินิจฉัยในเรื่องอุทธรณ์และเรื่องร้องทุกข์นั้นต่อสภามหาวิทยาลัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย โดยการดำเนินการของคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ฯ จะเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วยการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. 2552 ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี โดยการดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์จะเป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยมหิดล เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ พ.ศ. 2552

ตามข้อ 8 ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วย การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. 2552 กำหนดว่า “ให้มีคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ ซึ่งมีองค์ประกอบและวิธีได้มาดังนี้

(1) ประธานซึ่งสภามหาวิทยาลัย แต่งตั้งจากกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ

(2) กรรมการซึ่งเลือกจากพนักงานมหาวิทยาลัยตำแหน่งประเภทผู้บริหาร 3 คน ให้เลือกจากที่ประชุมคณบดี

(3) กรรมการซึ่งเลือกจากสมาชิกสภาคณาจารย์ 1 คน ให้เลือกจากที่ประชุมสภาคณาจารย์

(4) กรรมการซึ่งเลือกจากข้าราชการ ตำแหน่งวิชาการ 1 คน และตำแหน่งประเภททั่วไป

วิชาชีพเฉพาะ หรือเชี่ยวชาญเฉพาะ 1 คน

(5) กรรมการซึ่งเลือกจากพนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งประเภทวิชาการ 1 คน และตำแหน่งประเภทสนับสนุน 1 คน

(6) กรรมการซึ่งเลือกจากลูกจ้างมหาวิทยาลัย 1 คน โดยให้กรรมการดังกล่าวเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการเพื่อพิจารณาในกรณีเรื่องอุทธรณ์และร้องทุกข์ของลูกจ้างมหาวิทยาลัยเท่านั้น

(7) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งกรรมการตาม (1)-(6) เลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ด้านการบริหาร และ/หรือกระบวนกรยุติธรรมและไม่ได้เป็นข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้าง หรือดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย จำนวน 2 คน

เมื่อใกล้ครบวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ มหาวิทยาลัยจะมีหนังสือเวียนแจ้งให้ทุกส่วนงานดำเนินการให้ได้มาซึ่งผู้แทนของส่วนงานเพื่อมาเลือกกรรมการอุทธรณ์ และร้องทุกข์ ตาม (4)-(6) โดยวิธีการเสนอชื่อ ซึ่งกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเสนอชื่อและผู้มีสิทธิถูกเสนอชื่อดังนี้

ประเภทสนับสนุนตามที่ผู้นั้นดำรงตำแหน่งอยู่ ดังนั้น การใช้สิทธิเสนอชื่อของท่านมีความสำคัญไม่เช่นนั้นตัวแทนของท่านอาจเป็นฝ่ายบริหารได้ การที่มีสัดส่วนของผู้บริหารในกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์มากเกินไปอาจทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการพิจารณาเรื่องอุทธรณ์และร้องทุกข์ได้เช่นกัน

เมื่อมหาวิทยาลัยได้รายชื่อจำนวนผู้แทนจากส่วนงานในแต่ละประเภทครบแล้ว ให้มหาวิทยาลัยโดยอธิการบดีมีหนังสือเรียกประชุมผู้แทนแต่ละประเภทดังกล่าว เพื่อมาทำการเลือกกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ในแต่ละประเภท ในการประชุมเลือกกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์แต่ละประเภทนั้น กำหนดให้มีผู้แทนส่วนงาน เข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้แทนแต่ละประเภท จึงจะเป็นองค์ประชุม และเมื่อผู้แทนมาประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ให้ที่ประชุมแต่ละประเภทเลือกผู้แทนส่วนงานที่เข้าร่วมประชุมคนหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่เป็นประธานของที่ประชุม และอีกคนหนึ่งเพื่อทำหน้าที่เลขานุการที่ประชุม การเลือกกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์แต่ละประเภทนั้น ที่ประชุมผู้แทนแต่ละ

ประเภท	คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเสนอชื่อ	คุณสมบัติของผู้มีสิทธิถูกเสนอชื่อ
1. ข้าราชการตำแหน่งวิชาการ	ข้าราชการตำแหน่งวิชาการในส่วนงานทุกคน	ข้าราชการตำแหน่งวิชาการ ในส่วนงานที่ปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี
2. ข้าราชการตำแหน่งประเภททั่วไป	ข้าราชการตำแหน่งประเภททั่วไปในส่วนงานทุกคน	ข้าราชการตำแหน่งประเภททั่วไป ในส่วนงานที่ปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี
3. พนักงานมหาวิทยาลัยตำแหน่งประเภทวิชาการ	พนักงานมหาวิทยาลัยตำแหน่งประเภทวิชาการในส่วนงานทุกคน	พนักงานมหาวิทยาลัยตำแหน่งประเภทวิชาการ ในส่วนงานจะต้องปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี
4. พนักงานมหาวิทยาลัยตำแหน่งประเภทสนับสนุน	พนักงานมหาวิทยาลัยตำแหน่งประเภทสนับสนุนในส่วนงานทุกคน	พนักงานมหาวิทยาลัยตำแหน่งประเภทสนับสนุน ในส่วนงานจะต้องปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี
5. ลูกจ้างมหาวิทยาลัย	ลูกจ้างมหาวิทยาลัย (ทุกประเภท) ในส่วนงานทุกคน	ลูกจ้างมหาวิทยาลัยในส่วนงานจะต้องปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

การมาใช้สิทธิเสนอชื่อผู้แทนแต่ละประเภทมีความสำคัญ โดยเฉพาะพนักงานมหาวิทยาลัย เนื่องจาก “ตำแหน่งผู้บริหาร” ตาม (2) ในที่นี้จะหมายความว่าเฉพาะรองอธิการบดี คณบดี และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าส่วนงาน เท่านั้น ส่วนผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารอื่น เช่น รองคณบดี ผู้ช่วยคณบดี หัวหน้าภาควิชา เลขานุการคณะ สามารถมีสิทธิได้รับการเสนอชื่อตามตำแหน่งประเภทวิชาการ หรือตำแหน่ง

ประเภทจะประชุมตกลงกันเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการ ซึ่งวิธีการดำเนินการของที่ประชุมแต่ละประเภทอาจแตกต่างกัน ทั้งนี้ ผลการเลือกกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์แต่ละประเภทนั้น ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจะต้องไม่สังกัดส่วนงานเดียวกัน หากผู้แทนที่ได้รับการคัดเลือกอยู่ส่วนงานเดียวกัน ให้ที่ประชุมตกลงกันก่อนว่าหากมีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้นจะให้ใช้วิธีการอย่างไร เช่น อาจใช้วิธีการจับสลาก



“...but I also want you to be a man” สอนนักศึกษาให้เป็นบุคคลที่ถึงพร้อม

โดย อ.นพ.มารุต จันทร่า
ภาควิชากุมารเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

เมื่อไม่นานมานี้ระหว่างที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์แพทย์ประจำหอผู้ป่วยแห่งหนึ่งในภาควิชากุมารเวชศาสตร์ และมีหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงาน ดูแลรักษาผู้ป่วยของแพทย์ประจำบ้าน ผมได้รับแจ้งจากอาจารย์ในคณะว่ามีนักศึกษาแพทย์ท่านหนึ่งซึ่งกำลังปฏิบัติงานอยู่บนหอผู้ป่วยในวันนั้น เขียนข้อความลงสื่อสังคมออนไลน์ยออดีตถึงความคับข้องใจในการต้องเจาะเลือดผู้ป่วย ในขณะที่ปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย และด้วยธรรมชาติของสื่อสังคมออนไลน์จึงได้มีการอภิปรายกันไปทิศทางต่างๆ ตามแต่ผู้อ่านจะตีความจากข้อความสั้นๆ ที่นักศึกษาแพทย์ท่านนั้นได้เขียนไว้

ผมได้มีโอกาสสอบถามแพทย์ประจำบ้านที่มาร่วมดูแลผู้ป่วยในวันนั้น พบว่าเหตุการณ์ต้นเรื่องเพิ่งจะเกิดขึ้น และนักศึกษาแพทย์ท่านนั้นก็ยังปฏิบัติหน้าที่เป็นนักศึกษาแพทย์เวรอยู่บนหอผู้ป่วยนั่นเอง เมื่ออ่านจากข้อความที่นักศึกษาแพทย์เขียนไว้ ผมไม่สามารถสรุปได้ว่าเกิดเหตุอะไรขึ้น และใครถูกใครผิด แต่สิ่งหนึ่งที่เราพอจะอนุมานได้คือนักศึกษาแพทย์ท่านนั้นมีความอึดอัดใจระหว่างที่เรียนรู้และปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยไม่น้อย

หลังจากปรึกษากับอาจารย์หลายท่าน ร่วมกับแพทย์ประจำบ้านเวรในวันนั้นมีความเป็นห่วงนักศึกษาแพทย์ ผมจึงตัดสินใจเรียกนักศึกษาแพทย์ท่านนั้นมาพูดคุยเกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าว โดยในครั้งแรกที่ตั้งใจว่าจะ feedback โดยใช้ความเห็นจากที่มีคนเขียนโต้ตอบกันในสื่อสังคมออนไลน์นั้นร่วมกับที่ได้อภิปรายกับอาจารย์หลายท่าน

ระหว่างที่เตรียมจะพูดคุยกับนักศึกษา ผมนึกถึงคำสอนของอาจารย์ผู้ใหญ่ในคณะ ที่สอนว่าก่อนจะตัดสินอะไร ให้ฟังความ และความเห็นจากทุกฝ่ายก่อน ผมจึงเริ่มต้นบทสนทนาด้วยการถามความเป็นไปของเหตุการณ์ทั้งหมดจากตัวนักศึกษาเอง เพื่อประเมินสถานการณ์ทั้งหมดร่วมกับข้อมูลที่ได้จากแพทย์ประจำบ้านในเหตุการณ์

เมื่อนักศึกษาแพทย์ได้เล่าเหตุการณ์ให้ฟัง ผมเรียบเรียงเรื่องราวได้ว่า นักศึกษาแพทย์ท่านนั้นได้รับมอบหมายให้ไปเจาะเลือดผู้ป่วยเด็กรายหนึ่ง แต่ประเมินแล้วพบว่าผู้ป่วยน่าจะเจาะเลือดยาก จึงได้ขอให้พี่แพทย์ประจำบ้านมาช่วย ซึ่งแม้แพทย์ประจำบ้านจะมาเจาะเลือดเองแล้วก็ยังไม่สามารถเจาะเลือดได้ในครั้งเดียว จึงต้องมีการเจาะเลือดหลายครั้ง ทำให้นักศึกษาแพทย์ที่ช่วยเหลืออยู่รู้สึกสงสารผู้ป่วยและผู้ปกครองมาก แต่ไม่สามารถทำอะไรได้ นักศึกษาแพทย์จึงได้เขียนข้อความ “บน” ลงไปบนสื่อสังคมออนไลน์นั้นหลังจากที่เหตุการณ์จบลง

เมื่อถึงตรงนี้ผมบังเอิญลืมประเด็นที่จะ feedback หรือ “สั่งสอน” เจ้านักศึกษาแพทย์คนนี้ไปครู่หนึ่ง แล้วบังเอิญได้สะท้อนความรู้สึกเจ้านักศึกษาแพทย์กลับไปตอนนั้นว่า

“เรารู้สึกสงสารพ่อแม่ผู้ป่วยไข้มั้ย”

นักศึกษาตอบว่า **“ใช่ครับ”**

“แล้วเราได้ลองถามแม่ไข้มั้ย ว่าเขารู้สึกอย่างไร”

นักศึกษาแพทย์หยุดนิ่งไปขณะหนึ่ง ก่อนจะมองหน้าผมงงๆ คาดว่าคงไม่ได้คิดคำตอบของคำถามนี้มาก่อน

ผมหัวเราะขี้มึนๆ แล้วถามต่อว่า **“ไม่ลองถามแม่เขาดูละ ว่าเขารู้สึกอย่างไร”**

นักศึกษายิ้ม ก่อนจะทำท่าเหมือนคิดอะไรได้...

ผมพูดคุยต่อ แล้วพบว่านักศึกษาแพทย์ท่านนั้นเข้าใจประเด็นความจำเป็นที่ต้องเจาะเลือดให้ได้ แต่ก็ยังอดรู้สึกสงสารผู้ป่วย รวมทั้งพ่อแม่ที่ต้องทนดูลูกถูกเจาะเลือดหลายๆ ครั้งไม่ได้ ความขัดแย้งในใจตรงนี้จึงนำไปสู่ความอึดอัด และเป็นที่มาของการเขียนข้อความเชิงบ่นลงในสื่อสังคม

ออนไลน์แบบสั้นๆ ซึ่งทำให้ผู้ที่ไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์ ตีความและอภิปรายไปต่างๆ นานา

ผมได้กล่าวชมนักศึกษาแพทย์ไปว่า อาจารย์ ดีใจนะ ที่เขายังมีความรู้สึกแบบนี้ เพราะนักศึกษา แพทย์หรือหมอหลายๆ ท่าน เมื่อทำงานมานานเข้า บางครั้งเราก็หลงลืมไปว่าเรารักษา “คน” ไม่ใช่ รักษา “โรค” อย่างเดียว หลายครั้งเราก็ลืมไปว่า ผู้ป่วย หรือญาติจะรู้สึกอย่างไร เพราะตั้งใจแต่รักษา โรคให้หาย

ผมแนะนำประเด็นให้นักศึกษาแพทย์ต่อยอด ความรู้สึกนี้ไปอีกนิด เรานำมันมาใช้ประโยชน์ได้ หรือไม่ นักศึกษาแพทย์เองเคยรู้สึกแบบนี้หลายครั้ง ตลอดการเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นคลินิกที่ต้องสัมผัส ผู้ป่วยใน 2 ปีที่ผ่านมา อย่างกรณีนี้เราจำเป็นต้อง ทำให้ผู้ป่วยเจ็บเพื่อวางแผนการรักษาเขาให้ถูกต้อง แล้วเราก็จำเป็นต้องปล่อยให้เขาเจ็บไปแบบนี้ ให้อ้อ แม่เขานั่งมองลูกเขาร้องไห้แบบนี้ โดยที่เราทำอะไร ไม่ได้เลยหรือจริงๆ หรือเปล่า

ผมกับนักศึกษาแพทย์อภิปรายประเด็นนี้ กันอยู่เกือบชั่วโมง ผมสอนให้นักศึกษาแพทย์เห็น ว่าในฐานะแพทย์ที่คุณดูแลผู้ป่วย บางครั้งเราจำเป็นต้องทำให้เขาเจ็บ ผู้ป่วยเอง (หรือญาติ) ก็ยินดีที่จะ ให้เราทำให้เขาเจ็บ และสิ่งที่เราทำได้ (และควรทำ) ก็คือการช่วยให้เขาผ่านความเจ็บนี้ไปได้ หลายครั้ง เราไม่สามารถห้ามไม่ให้ความเศร้า ความทรมาน เกิดขึ้น แต่อย่างน้อยเราก็สามารถรับฟังและช่วยให้ เขาผ่านความเศร้าและความทรมานนั้นๆ ไปได้ เราอาจเข้าไปนั่งคุยกับเขา รับฟังความรู้สึกของเขา ช่วยให้ได้ระบายความรู้สึกออกมาบ้าง ซึ่งก็อาจ เป็นการช่วยเหลือเขาได้ในอีกแง่มุมหนึ่ง ทั้งในฐานะ แพทย์ และเพื่อนมนุษย์

ผมปิดท้ายด้วยการ ชี้ประเด็นเรื่องสื่อ สังคมออนไลน์ ซึ่งนักศึกษาแพทย์เองก็ได้ตระหนัก แล้วว่าเมื่อเราเผยแพร่ข้อความอะไรไปในวงกว้าง กระแสตอบรับย่อมมีได้หลายรูปแบบตามแต่ผู้อ่าน จะตีความกันไป และเราไม่สามารถควบคุมความคิด ของใครได้ แต่ในเมื่อเราเป็นคนเขียนข้อความนั้นเอง ก็ควรจะพร้อมรับกับกระแสตอบรับอันหลากหลายนั้น และเรียนรู้จากมันให้เหมาะสม

ผมสอนนักศึกษาให้รับมือกับปัญหา เราสรุป กันว่าเราจะไม่หนีปัญหาโดยการลบข้อความนั้น ออกจากสื่อ แต่จะเรียนรู้จากมัน และแก้ปัญหาก็ เกิดขึ้นต่อไป เนื่องจากเราเป็นคนพูดหรือเขียนเอง ก็ต้องรู้จักรับผิดชอบต่อการกระทำนั้นของเราเอง

หลังจากอภิปรายกันจบแล้ว ผมถามนักศึกษา ว่าถึงตอนนี้แล้วรู้สึกอย่างไร คำตอบของนักศึกษา ทำให้ผมแปลกใจ

“ผมดีใจที่อาจารย์เรียกมาคุยวันนี้เลย มีหลายครั้งที่เราทำอะไรผิด หรือไม่ดี แล้วมา ได้รับการ feedback ตอนสอบเสร็จ หลังจากผ่าน rotation นั้นๆ ไปแล้ว แทนที่จะได้รับ feedback ในตอนนั้น ทำให้เรารู้ตัว และนำไปปรับปรุงตัว”

ผมเองก็เคยสงสัยว่าไปประเมินนักศึกษา ที่เราเขียนกรอกๆ ไป จะเป็นประโยชน์กับนักศึกษา มากแค่ไหน บ่อยครั้งที่เราเขียนรวมๆ แล้วเขาก็ ไม่รู้ว่าที่เราว่าไม่ดี นั้นไม่ดียังไง ที่เราว่าควร ปรับปรุงในประเด็นนี้ๆ นั้น รายละเอียดคืออะไร จะดีกว่าหรือไม่ ถ้าเรามีโอกาสได้ให้ความเห็นเขา ทันทีเมื่อเราเห็นเขาทำไม่เหมาะสม หรือแนะนำ เขาทันทีที่เราพร้อม

ในฐานะอาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีประสบ- การณ์ในการดูแลนักศึกษาไม่มากนัก ผมเรียนรู้เพิ่ม จากเหตุการณ์นี้ว่า เราอาจสามารถหาโอกาสสอน นักศึกษาได้ในทุกสถานการณ์ และในหลายแง่มุม เราไม่ได้จำเป็นต้องเป็นแค่ “teacher” ที่สอนแต่ ความรู้ทางวิชาการ แต่เรายังสามารถเป็น “โค้ช” ฝึกลูกศิษย์ของเราให้คิดหรือใช้ชีวิต รวมทั้งหลายๆ ครั้งเราก็เป็น “รุ่นพี่” ในวิชาชีพ ที่มีประสบการณ์ ชีวิตที่สามารถถ่ายทอดให้เขาได้ นอกเหนือไปจาก ความรู้ตามหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนด

เพราะเราไม่ได้สอนให้นักศึกษาของเรา มีความรู้เพียงอย่างเดียว แต่เรายังสอนให้เขา เป็น “บุคคลที่ถึงพร้อม” อีกด้วย ตามพระราช คำรัสของพระราชบิดาที่เคารพยิ่งของชาว มหิดล ที่แม้ท่านจะตรัสไว้สำหรับการเรียน การสอนแพทย์ แต่ก็ยังสามารถนำไปใช้ได้กับ นักศึกษาทุกสาขา

“I don't want you to be only a doctor, but I also want you to be a man.”





ปอมท.

สภาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับ
ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.)
และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ จัด



การประชุมวิชาการ ประจำปี พ.ศ. 2558

เรื่อง “อนาคตอุดมศึกษาไทย : จะรุ่งหรือจะร่วง??”

วันที่ 26 - 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

ณ โรงแรมแมนดาริน แมนเนจ บาย เซนเตอร์ พอยท์ กรุงเทพมหานคร

ลงทะเบียนออนไลน์ที่ www.cufst.org หรือ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม 0-2218-7020-22 / cusenate2013@gmail.com



สภาคณาจารย์จัดสัมมนา เรื่อง “สภาคณาจารย์กับการขับเคลื่อนเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำ” และจัดงานมุทิตาจิตสมาชิกสภาคณาจารย์ผู้เกษียณอายุงาน และสมาชิกที่มีอายุครบ 60 ปี เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2558 ณ เดอะรอยัลเจมส์ กอล์ฟ รีสอร์ท ทศลาया จังหวัดนครปฐม

บรรณาธิการแถลง

โดย อ.ดร.ธิดาคม พัวพันธ์สวัสดิ์



ดร.ธิดาคม

สวัสดิ์ ขวามหาวิทยาลัยมหิดล
ทุกท่านครับ ข่าวสภาคณาจารย์มหาวิทยาลัย
มหิดลประจำ เดือนตุลาคม 2558 ขอเสนอ
ภาพบรรยากาศในพิธีวางพวงมาลาถวายราช
สักการะพระบรมรูปสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร
อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ของสภา
คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล เนื่องในวัน
มหิดล ณ ศูนย์การเรียนรู้

ในข่าวสภาคณาจารย์ฉบับนี้มี
บทความที่น่าสนใจหลัก 2 เรื่องคือ เรื่อง
"การอุทธรณ์และร้องทุกข์" โดย อ.ดร.ธิดาคม
พัวพันธ์สวัสดิ์ กรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์
ประเภทตัวแทนข้าราชการตำแหน่งวิชาการ
ซึ่งจะนำเสนอวิธีการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ
และวิธีการร้องทุกข์ ในกรณีที่ไม่ได้รับความ
เป็นธรรม องค์กรประกอบ รวมถึงวิธีการ
สรรหากรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ ที่จะ
หมดวาระในเร็ว ๆ นี้

บทความที่น่าสนใจอีกเรื่องคือ
เรื่อง "...but I also want you to be a man...
สอนนักศึกษาให้เป็นผู้ที่ถึงพร้อม" โดย

อ.นพ.มารุต จันทรา ภาควิชากุมารเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
ที่นำเสนอในแง่มุมมองของนักศึกษา ที่ไม่ได้
สอนให้มีความรู้เพียงอย่างเดียว แต่ต้อง
สอนให้เขาเป็นบัณฑิตที่ถึงพร้อมด้วย

ขอเชิญคณาจารย์ที่สนใจเข้าร่วม
ประชุมวิชาการ ปอมท. เรื่อง "อนาคต
อุดมศึกษาไทยจะรุ่งหรือจะร่วง" ในวันที่ 26-
27 พฤศจิกายน 2558 ณ โรงแรมแมนดาริน
แมนเนจ บาย เซนเตอร์ พอยท์ รายละเอียด
ในเล่มครับ

ในโอกาสที่สภาคณาจารย์ชุดนี้
จะครบวาระการดำรงตำแหน่ง ในวันที่ 5
พฤศจิกายน 2558 กระผมในนามของประธาน
ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ขอขอบคุณคณาจารย์
ทุกท่านที่ได้ติดตามข่าวของสภาคณาจารย์มา
ตลอด 2 ปีนี้

พบกับใหม่ในฉบับหน้าครับ



ข่าวสภาคณาจารย์

เป็นหนังสือในมหาวิทยาลัย และเป็นสื่อระหว่างคณาจารย์ในการรับฟังแลกเปลี่ยนทัศนคติ ข้อคิดเห็น
ทั้งด้านการบริหาร ด้านวิชาการ ด้านสวัสดิการ และอื่นๆ ของมหาวิทยาลัย บทความ ข้อคิด จดหมาย
เป็นความเห็นของผู้เขียนเท่านั้น มิใช่ความเห็นของสภาคณาจารย์ เกณฑ์การพิจารณาบทความเป็นไป
ตาม www.senate.mahidol.ac.th/th/regulation.html

บรรณาธิการประจำฉบับ
กองบรรณาธิการ
ประสานงานกลาง
ออกแบบและจัดทำรูปเล่ม
เจ้าของ

อ.ดร.ธิดาคม พัวพันธ์สวัสดิ์
ผศ.ดร.ชาญยศ ปลื้มปีติวิริยะเวช อ.ดร.ธิดาคม พัวพันธ์สวัสดิ์ ผศ.ดร.น.สพ.สุวิทย์ ลิมาวงษ์ปราณี
อ.ดร.อรรณพล กาญจนพงษ์พร ศ.พญ.อลิสา ลิ้มสุวรรณ
สุจิตรา สอนสม พัชญา วงษ์วันทนี
พรศิริ บุญมาวงศ์
สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ชั้น 5
999 ถนนพุทธมณฑลสาย 4 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170
โทรศัพท์ : 0-2849-6351-2 โทรสาร : 0-2849-6351